

Sygn. akt XXIII Ga 812/16

POSTANOWIENIE

Dnia 15 września 2016 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXIII Wydział Gospodarczy Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący:	SSO Anna Gałas (spr.)
Sędziowie:	SO Andrzej Sobieszczęński SO Magdalena Nałęcz
Protokolant:	Prot. sąd. Rafał Artymiuk

po rozpoznaniu w dniu 15 września 2016 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z wniosku A. B.

z udziałem: 1. (...) spółki jawnej w (...) w W., 2. E. G.

o odwołanie z funkcji likwidatora

na skutek apelacji E. G.

od postanowienia Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w Warszawie

z dnia 14 stycznia 2016 r., sygn. akt Wa XIV Ns Rej KRS (...)

postanawia:

I. oddalić apelację;

II. zasądzić od E. G. na rzecz A. B. 120 zł (sto dwadzieścia złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

SSO Magdalena Nałęcz	SSO Anna Gałas	SSO Andrzej Sobieszczęński
----------------------	----------------	----------------------------

Sygn. akt XXIII Ga 812/16

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie postanowieniem z dnia 14 stycznia 2016 r. w sprawie z wniosku A. B. (dalej: wnioskodawca) z udziałem H. B. sp.j. w W. w likwidacji (dalej: spółka) i E. G. (dalej łącznie: uczestnicy) o odwołanie z funkcji likwidatora odwołał z funkcji likwidatora spółki (...) (pkt 1) oraz oddalił wnioski o zasądzenie kosztów postępowania (pkt 2).

Sąd Rejonowy ustalił, że wnioskodawca wniósł o odwołania likwidatora E. G. wskazując, że nie wykonuje ona żadnych czynności likwidacyjnych i nie reaguje na wezwania wnioskodawcy do wspólnego wykonania tych czynności, w tym czynności prawnych, co jest niezbędne przy dwuosobowej reprezentacji likwidatorów. Sąd Rejonowy wskazał, że E. G. nie zaprzeczyła powyższemu, co pozwalało przyznać przytoczone przez wnioskodawcę fakty co do jej zachowania się jako likwidatora za przyznane. Nie przedstawiła też żadnych okoliczności, które wskazywałyby na jej aktywność jako likwidatora spółki.

Sąd Rejonowy wskazał, że brak współpracy między likwidatorami uniemożliwia przeprowadzenie wielu niezbędnych czynności likwidacyjnych. Ponadto Sąd Rejonowy wskazał, że E. G. nie wskazała ani jednego objawu swej aktywności jako likwidator spółki, poza złożeniem wniosku do sądu rejestrowego o ujawnienie jej w rejestrze w charakterze likwidatora. Sąd Rejonowy wskazał, że na rozstrzygnięcie w niniejszej sprawie nie mają wpływu okoliczności dotyczące A. B. jako współnika i likwidatora skoro wniosek dotyczy odwołania likwidatora E. G.. W ocenie Sądu Rejonowego w niniejszej sprawie zachodziły zatem przesłanki do uwzględnienia wniosku na podstawie art. 73 § 1 k.s.h. z uwagi na całkowitą bierność likwidatora.

Sąd Rejonowy oddalił wnioski o zasądzenie kosztów postępowania, nie znajdując wystarczających podstaw do odejścia od zasady wyrażonej w art. 520 § 1 k.p.c.

Apelację od powyższego postanowienia wniosła E. G. i zaskarżyła postanowienie w całości. Zaskarżonemu postanowieniu uczestniczka zarzuciła:

I. naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na treść orzeczenia, tj.:

1) art. 230 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. poprzez uznanie za przyznane przez uczestniczkę przytoczonych przez wnioskodawcę faktów co do zachowania uczestniczki jako likwidatora, w sytuacji gdy uczestniczka wypowiedziała się co do twierdzeń wnioskodawcy w powyższym zakresie – wskazywała, że nie wykonuje czynności likwidacyjnych tylko z uwagi na fakt, że wnioskodawca jej to uniemożliwia, a nie z tego powodu, że np. nie chce, czy nie interesuje się losami spółki; powyższe uchybienie skutkowało błędnym ustaleniem, że w sprawie zachodzą przesłanki do odwołania uczestniczki z funkcji likwidatora spółki,

2) art. 515 k.p.c. poprzez pominięcie wniosku uczestniczki o dopuszczenie dowodu z przesłuchania świadków: D. S. i K. W., w sytuacji, gdy ww. dowody miały istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, albowiem zmierzały do ustalenia, dlaczego E. G. nie wykonuje czynności likwidacyjnych, co skutkowało tym, że stan faktyczny sprawy (istotne dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności) nie zostały w sposób dostateczny ustalone, co z kolei doprowadziło do wydania nieprawidłowego orzeczenia w sprawie,

3) art. 299 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. poprzez pominięcie wniosku uczestniczki o dopuszczenie dowodu z przesłuchania uczestniczki, mimo że ww. dowód miał istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, albowiem zmierzał do ustalenia, dlaczego E. G. nie wykonuje czynności likwidacyjnych, co skutkowało tym, że stan faktyczny sprawy (istotne dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności) nie zostały w sposób dostateczny ustalone, co z kolei doprowadziło do wydania nieprawidłowego orzeczenia w sprawie,

II. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonego orzeczenia, który miał wpływ na jego treść, polegający na błędnym przyjęciu, że uczestniczka nie wykonuje żadnych czynności likwidacyjnych co przesądza o tym, że w niniejszej sprawie wystąpiły przesłanki do odwołania uczestniczki z funkcji likwidatora spółki, co doprowadziło do niewłaściwego zastosowania przez Sąd Rejonowy art. 73 § 1 k.s.h. i skutkowało nieuzasadnionym odwołaniem E. G. z funkcji likwidatora spółki.

Uczestniczka wniosła o rozpoznanie przez Sąd Okręgowy zasadności postanowień sądu pierwszej instancji w przedmiocie pominięcia następujących wniosków dowodowych uczestniczki:

a) o dopuszczenie dowodu z przesłuchania świadków: D. S. i K. W.,

b) o dopuszczenie dowodu z przesłuchania uczestniczki.

Uczestniczka wskazała, że powyższe postanowienia sądu pierwszej instancji miały wpływ na rozstrzygnięcie sprawy, albowiem skutek pominięcia ww. wniosków dowodowych stan faktyczny sprawy (istotne dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności) nie zostały w sposób dostateczny ustalone, co z kolei doprowadziło do wydania nieprawidłowego orzeczenia w sprawie.

Podnosząc powyższe zarzuty uczestniczka wniosła o:

1. uchylenie zaskarżonego orzeczenia w całości i przekazanie sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania, z pozostawieniem temu sądowi orzeczenia o kosztach postępowania za obie instancje,

ewentualnie

2. zmianę zaskarżonego orzeczenia w całości poprzez oddalenie wniosku o odwołanie E. G. z funkcji likwidatora spółki oraz poprzez zasądzenie od wnioskodawcy na rzecz uczestniczki E. G. kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych – za I instancję,

3. zasądzenie od wnioskodawcy na rzecz uczestniczki E. G. kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych – za II instancję.

W odpowiedzi na apelację wnioskodawca wniósł o oddalenie apelacji oraz zasądzenie od uczestniczki E. G. na rzecz wnioskodawcy kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie. Sąd Rejonowy właściwie ocenił materiał dowodowy zgromadzony w sprawie i dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych, które Sąd Okręgowy akceptuje i uznaje za własne. Na aprobatę zasługuje również ocena prawna dokonana przez sąd pierwszej instancji.

Ustalenia i rozważania Sądu Rejonowego odnoszą się do istoty niniejszej sprawy, czyli oceny zasadności wniosku o odwołanie E. G. z funkcji likwidatora spółki. Apelacja zaś zasadniczo abstrahuje od konkretów oceny Sądu Rejonowego, dokonanej na gruncie art. 73 § 1 k.s.h. W świetle art. 73 § 1 k.p.c. z ważnych powodów sąd rejestrowy może na wniosek współnika lub osoby mającej interes prawny odwołać likwidatora. Jak wynika z przepisu art. 73 § 1 k.s.h. podstawą do odwołania likwidatora są powody, które muszą być ważne. Ważnymi powodami mogą być przede wszystkim te, które wiążą się z toczącym się postępowaniem likwidacyjnym. Można więc przyjąć, że powodami takimi są: podjęcie działalności konkurencyjnej przez likwidatora, działanie nielojalne wobec spółki oraz pozostałych współników, utrata zdolności do czynności prawnych, utrata określonych kwalifikacji, sprzeniewierzenie się funkcji likwidatora, popełnienie przestępstwa gospodarczego, narażenie spółki na szkodę, działanie niezgodne z celem likwidacji, podział majątku in natura, gdy wymagane jest upłynnienie majątku, rozpoczęcie nowych interesów, które nie są związane z zakończeniem bytu spółki. Obowiązek wykazania zaistnienia tych ważnych powodów spoczywa na wnioskodawcy domagającego się odwołania likwidatora. Nie można również zapominać, że likwidację przeprowadza się po to, aby zakończyć działalność danej spółki, czyli aby spieniężyć majątek oraz zakończyć bieżące sprawy spółki, mając na uwadze funkcję ochronną wobec spółki w likwidacji i jej majątku, a także interesy wierzycieli oraz współników. Likwidatorowi przypada szczególna funkcja w trakcie tego procesu, gdyż jest on jedyną osobą działającą w imieniu spółki w likwidacji. Oczywiście jest, że rozważając zasadność odwołania likwidatora sąd ocenia działania podjęte przez tego likwidatora, który ma być ewentualnie odwołany, a nie działania innego podmiotu.

Nie zasługuje na uwzględnienie zarzut błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonego orzeczenia oraz niewłaściwego zastosowania przez Sąd Rejonowy art. 73 § 1 k.s.h. Apelująca w żadnym razie nie wykazała, aby na gruncie niniejszej sprawy nie zachodziły przesłanki do odwołania likwidatora, wbrew ustaleniom i rozważaniom Sądu Rejonowego. Podkreślić przede wszystkim należy rzecz najistotniejszą - przedmiotem oceny

Sądu Rejonowego było to czy E. G. należycie wywiązywała się ze swojej funkcji likwidatora spółki. Innymi słowy sąd rejestrowy oceniał, czy likwidator wykonywała obowiązki nałożone m. in. przez Kodeks spółek handlowych, czyli czy dążyła do jak najlepszego zakończenia interesów spółki i podjęcia czynności zmierzających do wykreślenia spółki z rejestru po zakończeniu postępowania likwidacyjnego. W ocenie Sądu Okręgowego wnioskodawca wykazał ponad wszelką wątpliwość, że E. G. żadnych czynności likwidacyjnych nie wykonywała ani też nie wykazała inicjatywy do ich podejmowania. Na potwierdzenie swych racji dołączono do wniosku m. in. pisma kierowane do likwidatora - apelującej, które pozostawały bez odpowiedzi (k. 311, 321-330), jak słusznie zauważył Sąd Rejonowy. Z akt sprawy wynika, że uczestniczka osobiście odbierała korespondencję kierowaną na adres w miejscowości R., trudno zatem czynić zarzut wnioskodawcy kierowania korespondencji na ten adres. Rolą uczestniczki w niniejszym postępowaniu było wykazanie, że będąc przecież likwidatorem podejmuje czynności w interesie spółki, wspólników, a także wierzycieli oraz zmierza tym samym do sprawnego zakończenia likwidacji spółki. Nie zostało to wykazane. Uczestniczka w apelacji wprost wskazała, że nie wykonuje czynności likwidacyjnych, a winą za ten stan rzeczy obarczając wnioskodawcę, który to w jej ocenie uniemożliwia jej to. Jednak o własnych działaniach związanych z funkcją likwidatora uczestniczka nie wspomina. Uczestniczka nawet nie podnosiła choćby tego z jakich powodów m. in. nie odpowiedziała na wezwania wnioskodawcy do podjęcia czynności likwidacyjnych.

Z akt sprawy wynika, że jedynym wykonanym przez apelującą obowiązkiem związanym z rolą likwidatora spółki było złożenie w dniu 17 lipca 2012 r. wniosku o wpis jej osoby do Krajowego Rejestru Sądowego, jako likwidatora spółki. Co znamienne uczestniczka już nie złożyła stosownego wniosku o wpis zmiany w Rejestrze swojego nazwiska, jak słusznie zauważył Sąd Rejonowy. Apelująca nie wniosła również o dokonanie innych zmian w Rejestrze, jak choćby wniosku o wpis zmiany adresu. Brak jakiegokolwiek dowodu na okoliczność, że likwidator E. G. podjęła jakąś czynność związaną z procesem likwidacji spółki. Uczestniczka nawet nie dowodziła, że podejmowała jakiegokolwiek czynności likwidacyjne. Trzeba wskazać, że sąd pierwszej instancji słusznie stwierdził, że przedmiotem niniejszego postępowania jest odwołanie E. G. z funkcji likwidatora i ocena, czy po jej stronie istnieją ważne powody przemawiające za odwołaniem. W konsekwencji nie mogło skutecznie podważyć ustaleń Sądu Rejonowego gołosłowne twierdzenie, że uczestniczka nie wykonuje czynności likwidacyjnych, bowiem wnioskodawca jej to utrudnia. W istocie wykazany przez wnioskodawcę jasny brak współdziałania ze strony drugiego likwidatora (uczestniczki) przy reprezentacji łącznej paraliżuje proces likwidacji i uniemożliwia jej sprawne prowadzenie, co wprost narusza interesy spółki i wspólników. Zaniechanie przez E. G. działań w roli likwidatora i oczywisty brak współdziałania z drugim likwidatorem, to przejaw naruszenia zasady lojalności wobec spółki oraz nieuczciwego i nierzetelnego wykonywania powierzonych i przyjętych obowiązków. To wszystko sprawia, że bez wątpienia ziściły się ważne powody do odwołania E. G. z funkcji likwidatora spółki.

Nie doszło również do naruszenia art. 230 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. Słusznie zauważył sąd pierwszej instancji, że uczestniczka nie ustosunkowała się do wniosku o odwołanie likwidatora, mimo że referendarz sądowy w dniu 17 czerwca 2015 r. (k. 335) przesłał jej wniosek w celu wypowiedzenia się w terminie 7 dni pod rygorem pominięcia stanowiska w sprawie (zpo k. 336). Pismo to pozostało bez odpowiedzi. Sąd Rejonowy był uprawniony zatem do zastosowania normy art. 230 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. i uznania twierdzeń przedstawionych przez wnioskodawcę w przedmiotowym wniosku za przyznane przez apelującą.

Nie zasługiwał również na uwzględnienie zarzut naruszenia art. 515 k.p.c. i art. 299 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. Oba zarzuty dotyczą jednej kwestii, a to pominięcia wniosków dowodowych: z zeznań świadków i przesłuchania uczestniczki. Okoliczności, na które miałyby być przeprowadzone dowody osobowe, to przyczyny, dla których E. G. nie wykonuje czynności likwidacyjnych. Te okoliczności nie dotyczyły istoty sprawy, ponieważ istotą sprawy było ustalenie czy E. G. wykonuje czynności likwidacyjne i w jaki sposób. Sąd Rejonowy prawidłowo odniósł się do istoty niniejszej sprawy. Apelująca we wnioskach dowodowych nie powoływała się na okoliczności niniejszej sprawy, czyli aby podejmowała czynności likwidacyjne. Słusznie zatem sąd pierwszej instancji dowodów tych nie przeprowadził, bowiem okoliczności na jakie miały być przeprowadzone nie dotyczyły meritum niniejszej sprawy.

Mając na uwadze powyższe rozważania Sąd Okręgowy oddalił apelację jako bezzasadną na mocy art. 385 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 520 § 3 k.p.c. i obciążono nimi apelującą. Na zasądzone koszty złożyło się wynagrodzenie pełnomocnika wnioskodawcy, którego wysokość została ustalona na podstawie § 8 ust. 1 pkt 3) w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1) rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.

SSO Magdalena Nałęcz SSO Anna Gałas SSO Andrzej Sobieszczęński